

Презентація цього видання відбулася в Чернігівській обласній науковій бібліотеці ім. В.Короленка. Разом з працівниками відділу краєзнавства активну участь у проведенні взяв Бобровицький осередок Чернігівського земляцтва в Києві на чолі з заслуженим юристом України Андрієм Пінчуком.

За словами бібліографа відділу краєзнавства обласної бібліотеки Вікторії Солонікової, дванадцять років тому на Чернігівщині з'явилася перша краєзнавча книжечка Андрія Курданова про село Пакуль. Але ця ластівка зробила справжню весну у краєзнавчому дослідженні рідного Чернігово-Сіверського краю. З того часу дорогу до читача знайшли книги-біографії Дягової, Марківців, Наумівки, Жуклі, Звеничева, Даніни, Терешківки. І ось тепер читачі мають можливість ознайомитися з історією заснування і розвитку села з понад п'ятсотлітньою життєвою дорогою, ім'я якому Козацьке.

Як розповів автор книги Микола Гринь, він давно мав намір написати книгу про рідне село. вважає Козацьке справжнім козацьким і його люди варті, аби про них знали не тільки на теренах Чернігівщини. Адже їх історія – це частина минулого всієї України. Чого варті лише так звані скіфські могили, які, за словами односельців, що передавалися з покоління в покоління, шапки насипали навколо Козацького наші пращури. Цілоком ймовірно, що пращури козачан у 1155 році брали участь у "свиданні" київських дружинників з половцями у верхів'ї Супою, де зародилося згодом село Свидовець.

Достовірно тепер відомо, що через Козацьке проходить чумацький торговий шлях до Криму. І донедавна прізвище Чумаки було типовим для Козацького. Славилось воно мужніми козаками, які тихими водами Супою відпливали на чайках у Дніпро і далі до Царгорода. І вже після розгрому славетної Січі "мамою-царицею" у Козацькому з'явилися жителі з прізвищем Запорожець. Вони мирно й дружно жили поруч з нащадками польських шляхтичів Савицьких, Бурзаковських і Харлановських. Скородили козачани списками й московські ребра, а у складі Биківської, а згодом Басанської сотні Переяславського полку, брали участь у визвольній війні під проводом Богдана Хмельницького.

Не минули село й інші війни, в ході яких козачани підтверджували свій патріотизм і героїзм. У роки другої світової війни вони, наприклад, чи не найпершими на тодішній Новобасанщині, організували патріотичне підпілля і створили явочні квартири.

Життєпис рідного села збирався по крихті, по рисочці, по маковому зернятку.

Записувалися спогади очевидців страшного геноциду в роки голодомору тридцятих років минулого століття, коли смерть не оминула майже жодного двору козачан. Занотовувалися спогади фронтівиків, учасників післявоєнного відродження села й нового розорення колгоспмільйонера уже в роки незалежності України. Усні "казки односельців" часом щастило підтвердити архівними документами. У Козацькому, наприклад, здавна "гуляє" приповідка про те, як москалики-

менше 274 роки. Але в селі та і в районі першими паростками освіти до цього часу вважають відкриття у 1897 році двокласної церковно-приходської школи. Ось така повага до власної історії.

Неповагою до біографії села автор вважає й те, що в Козацькому до цього часу є вулиця Леніна, але нема вулиці на честь односельця професора архітектури, репресованого в 1929 році у справі так званої Спілки Визволення України Миколи Даміловського, винаходами якого до цього часу користуються будівельники й архітектори майже в усьому світі. Заслугу на увіковічнення й ім'я іншого односельця-художника Павла Наумова, який ще до жовтневого перевороту малював з натури поета Єсеніна і який загинув у блокадному Ленінграді.

Репрезентант зупинився й на такій деталі з життя села. У добу козацтва й Гетьманщини воно весь час належало гетьманській булаві. А гетьмани мали традицію після обрання протягом двох місяців об'їжджати свої володіння. Отож цілоком можливо, що ряс у його рідному селі топтали славетні Богдан Хмельницький, Іван Мазепа, Данило Апостол та інші очільники України.

Плідну працю дослідника історії рідного села і краю відзначили в ході презентації та дякували автору книги за великий труд на ниві краєзнавства бібліограф відділу краєзнавства обласної наукової бібліотеки імені Короленка Вікторія Солонікова, начальник управління культури Бобровицької райдержадміністрації Марія Герасименко, керівник Бобровицького осередку Чернігівського земляцтва в Києві Андрій Пінчук, знаний в Україні краєзнавець Андрій Курданов, заступник директора Чернігівського інституту Історії, етнології та правознавства імені Лазаревського Чернігівського національного університету імені Шевченка, доктор історичних наук Олександр Рахно, колишній односельці автора книги, а нині чернігівчани Михайло Гринь та Григорій Сорока. З великою увагою і прихильністю учасники презентації слухали виступ академіка Петра Кононенка. Всі вони дякували Богові, що в нашому краї є такі люди, які з власної ініціативи, без матеріального заохочення беруться за такі важкі справи і своїми дослідженнями ліквідують так звані білі плями в історії нашої держави і її населених пунктів.

Леся ЦИБА,
директор Бобровицької
центральної районної бібліотеки
імені Павла Тичини.

“Мій Єрусалим на березі Супою”

Так лагідно і проникливо про справжню святу землю для всіх козачан: мертвих, живих і ненароджених, у Козацькому і поза ним сущих, сказав автор історико-краєзнавчої книги "Козацьке. Матеріали до історії рідного села над Супій-рікою і його найближчої округи" відомий на Чернігівщині журналіст і краєзнавець, член Національної Спілки журналістів України Микола Гринь.

соколики поїли в селі волики. А ось коли вони повернуться з Криму живі й здорові, то поїдять тут свині й корови.

Варто тут згадати один документ з архіву, який вперше опублікований в книзі для всенародного ознайомлення. Він датується 1742-м роком і називається "Про існування шкіл у селах Красне та Козацьке" Там записано, що в Козацькому були "школьниками" Онисько Григор'єв, Михайло Трохимов і вчив їх грамоті пономар Федір Титов. Це яскраво засвідчує, що школі в рідному селі автора книги щонай-